

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se ispolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 3 krene temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 26 vin. za vsakekrat; za večje inserate in za mnogokratne inseriranje primeren popust. — Kladnja za celo leto 8 kren, za pol leta 4 krene, za štir let 2 kreni, katere naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Zakaj ne prodira narodna zavest?

II.

Zakaj tedaj ne prodira narodna zavest tako, kakor se je bila pojavila pred dobrimi 50 leti? Vzrokov je več, oglejmo si le nekatere!

1. Ni prave podlage v ljudski šoli. Tu pa nikakor ne mislimo krivde predbacivati našemu narodnemu učitelstvu. Učni red in način jim vežeta roke. Vzgojni red predpisuje „versko-nravsko“ vzgojo. Da bi se smela ista tudi prilagoditi narodnemu duhu, ni besede! Berila so kozmopolitične, mednarodne vsebine. Iztika se le za patrijotičnimi čini; pa makar so isti nemškega izvora. Iz narodove zgodovine ni zgledov. Samo, boji Slovencev s Franki in Nemci ostanejo mladini neznane stvari. Povsod so dogodki spojeni z dotičnimi deželnimi in državnimi pojavi. Francozi se slikajo kot najhujši sovražniki. V kako drugačni luči bi se dali pokazati, ako bi se smela mladini prav raztolmačiti Vodnikova oda „Ilirija oživljena“. Jezikovna ravnopravnost je bila Slovincem do Napoleona neznana bajka. Seveda si ne upa učitelj čez učni red. Iz šolske knjižnice mora biti vse pazno odstranjeno, kar koli priča o rodoljubju narodne zavesti itd. To so vam mažarske in nemške ljudske šole kaj drugega! Mažarski mladini se vceplja narodni ponos s tako ognjevitostjo, kakor ne pri nas v političnih društvih. Mržnjo do „Švabov“ (kar so prostemu ljudstvu Avstrijanci sploh) zna tak paglavost z nešteti dokazi opravičiti. Prečesto se najdejo mladeniči, ki niti osnovnih nauk niso prinesli iz ljudske šole, zato pa znajo revolucijo leta 1848/49 opisati, kakor profesor zgodovine z vsemi junaki in bitkami. Ne duševna premoč, ne dejanska večina, temveč vsestranski, skoraj fanatični narodni

ponos spojen z žarkim rodoljubjem zdrži mažarski narod na gospodovalnem krimlu.

2. Utrakvistične šole in nemški jezik sploh kot učni predmet ljudske šole. Smelo trdimo, da so takozvane utrakvistične (mešovite) šole za našo narodnost mnogo bolj kvarljive, nego popolnoma nemške. Iz nemških šulferajnskih šol si nabavljajo škodo le posamezni zaslepljeni, ki hočejo po vsaki ceni imeti bedake za svoje otroke. „Zoper nemčnost pa se celo bogovi zamaš bojujejo“, pravi rimska prislovica. V nekako tolažbo pametnemu svetu je tudi, da se taki prodani otroci ne morejo povsem pokvariti, ker strupenih nauk po največ ne — razumejo. Njihov duh zaostane, od česar imajo le bolj sami škodo. Zahvalijo naj se pri svojih zaslepljenih starših! Drugačna poguba grozi v utrakvističnih šolah. Vsled zahteve nekaterih zapeljanih ali duševno plitvih občanov dobi župnija slovensko-nemško šolo. To šolo pa morajo obiskovati otroci vseh občanov, tedaj tudi onih, ki poznajo kvar takega pouka. Tu se ni čuditi, ako pokažejo mržnjo do šole tudi sicer prosvitljeni prijatelji napredka. Mržnja pa zadene čisto na stvari nedolžno učitelstvo. Obračunajo naj z onimi, ki so jim tako šole vsilili. Nemške drobtine se v takih šolah laglje primejo mladine, ker se jim premlevajo, prestavljajo in ponavljajo; seveda se pri tem zgubi večina dragega časa, ki bi moral biti odmerjen priučanju najpotrebnejšega znanja navadno za celo življenje. Zadnja leta šolskega obiska ko je postal otroški duh že bolj razvit ter sprejemljiv za praktično uporabo naučenega, v tem času sta mu v šoli za slovenščino odmerjeni le po dve uri, vse druge učne ure se mlati nemška slama. Kaj naj prinesejo otroci iz take šole za svojo narodno zavest? Vse, kar znajo, je čitanje brez pravega razumevanja. Ko vidijo, kako se muči učitelj, da jim vtepe nemščino, začnejo misliti, da mora biti na tem jeziku res nekaj

zveličalnega. In le težko jih mine nek sveti strah, pred vsem, kar nemško piše in govori.

3. Preveliko hlastanje in premalo izbiranje v čitanju. Mladina, ki se je srečno naučila čitati, dobi čisto neko mrzlico, da čita vse, kar ji pride pod roko. Dokler zna čitati le v materinem jeziku, še ni tolika nevarnost, ker splošno nima naša književnost popačenosti, izvzemši one časniške netopirje, kakor je „Štajero“ v Ptuj. A že na tem edinem pokvarjenem lističu se lahko opaža, koliko zmešnjave je učinil v nerazsodnem, po čitanju koprncečem občinstvu. Premalo poučeni Slovenec ne vidi v svoji strasti strdpa, katerega se nalez iz te gadne vsebine. On vidi le slovenske besede in omamljivo laskanje. Redki razumniki na deželi naj bi si pridobili ugled pri ljudstvu, da bi mu svetovali in odsvetovali, kaj sme brez škode čitati. Taki migljaji ne morejo biti pregledni niti v šoli niti v cerkvi.

Prememba deželnega volilnega reda.

Deželni volilni red štajarski je tako krivično sestavljen, da bolj krivično ne more biti. Vsa moč, t. j. ogromna večina zastopnikov odkazala se je mestom in trgov in pa nemškim liberalcem, tako, da je v deželnem zboru štajarskem ogromna večina v rokah nemških liberalcev, medtem ko je kmečko prebivalstvo in slovenski narod še posebej jako pičlo zastopan.

Tako vladajo liberalci na svojo, nemško korist na štajarskem.

Prememba volilnega reda je torej zahteva ogromne večine prebivalcev štajarske. Toda vladajoči nemški liberalci nečejo o tem, da bi se ta vnebovpijoča krivica, ki se godi kmečkemu prebivalstvu in slovenskemu narodu, odpravila, niti besedice slišati. Ker pa vse kriči in vpije

LISTEK.

B a l.

Spisal Juraj Lubič.

Kdor dosti po svetu hodi, mnogo vidi in se veliko nauči. Neskončna previdnost božja pri vedla me je nedavno v N. precej veliko vas blizu mesta K.

No, na tem še ni nič. Vas je vas, in znamenitega v takih vaseh navadno ni videti. Toda predpust je bil, to je tisti čas, ko človek ne prodaja pustih obrazov, kakor na Veliki petek. Srečen nasmeh igra okoli ust vsakogar, ki ga srečaš. Mladi svet le v krčmah pije in je, kakor bi se bal, da bi mu kaj ostalo za prihodnje leto in premetava svojega rojstva pregrešne kosti po taktu vaškega škripača iz enega kota v drugega, dočim takozvani pametni svet pred krčmo hlastno požira zvok za zvokom, takt za taktom, cele polke, ki se v strašnih bolečinah vijejo iz meha, ki nadomešča na kmetih celo vojaško kapelo.

Ko stopam po veliki cesti, zdehajoč in dollega časa zabavljajoč samemu sebi, mi pade v oči velik zelen lepak. Črne, gigantske črke so kričale v svet tole:

Bal!

Bal!

Bal!

Danes zvečer

prireja se v novo otvorjeni dvorani gostilne „pri kozjem rogu“.

bal, pri katerem avira godba na lok.

Pričetek ob 8. uri zvečer. Konca ni. — Dame in šeme vstopnine proste.

Gospodje plačajo 40 v.

Najboljše jelo in pilo. — Pustni krofi.

Nace Žejen, gostilničar.

Ko z zadovoljstvom berem to oznanilo, za pazim, da nisem več sam. Dva gospoda v vaškem smislu, od katerih eden je utegnil biti doktor vsega črevljarstva, ker je imel osmoljene prste, drugi pa pobištveni umetnik, ker je spominjal na lim šireči vonj, sta stala za menoj ter razpravljala o važnih stvarih ravno glede večernega bala. Po njunem govoru sodeč, sem si mislil: to pa ne bo kar tako, in že je bilo v meni sklenjeno, da se vdeležim tega bala.

Zvedel sem čez dan, da za tak bal ni treba tiste v mestih neizogibne trojice — fraka, klaka, laka, in vse je bilo v redu.

Ko vstopim zvečer „pri kozjem rogu“, se mi je v veži velik Goljat — pardon — eleganten črno oblečen mlad gospod v belih rokavicah

tako močno priklonil, da bi bil kmalu odletel znak skozi vrata, in predno sem se zavedel, je bila že vrhinja suknja z mene, ki je z Goljatom nekam izginila.

Pri mojem vstopu v prvo sobo so se trije ravno taki črni hkrati do tal priklonili kakor na povelje. Eden izmed njih mi pomoli pod nos s servijeto pokrit krožnik, na katerega sem vrgel vstopnino; čutil sem se v svoji navadni obleki kakor vrabec med kanarčki. Strahom vprašam tiste tri gospode, ako morem tujec v navadni obleki v dvorano.

Vai trije se z ropotom stegnijo kvišku in na mah so imeli zopet svoje izvrstno izvašane glave na trebuhu.

„Gotovo, gotovo, gospod!“ ališ se iz ust vseh treh.

Hočem se v prenapolnjeni sobi malo ogledati, toda eden iz navedenih treh gospodov me že prime pod pazduho in gre z menoj kakor burič s tatom ali vrag z grešno dušo skozi prvo in drugo sobo v „dvorano“, kjer me posadi na edini še prosti stol, na kar zbeži z globokim priklonom nazaj po druge goste.

Ko pridem k sapi, pričnem ogledovati svojo okolico.

ljani še na nobenem imenitnem plesu nisem tak dobro zabaval, kakor „pri kozjem rogu“.

nava proti kmetu Edvardu Briereju, ki je umoril 21. aprila 1901 po noči svojih pet otrok. Hotel se je čeniti z mladim bogatim dekletom, a to je dejalo, da ne mara vdovca s peterimi otroci. Briere vse taji ter pravi, da so bili isto noč roparji v njegovi hiši in so otroke umorili med tem č. sem, ko je bil on v gostilni. Toda dokazi so skoro popolnoma jasni, da je Briere sam morilec.

(Trdovraten govornik) B. v. št. starostni predsednik nemškega državnega zbora, 83letni dr. Lingens je bil eden najdalgočasnejših govornikov. Pri tem pa se je oglašal skoraj vedno z istim predmetom, namreč o obsežnejšem nedeljskem počitku. Kadar je torej nastopil dolgočasni govornik, zapisali so poročevalci listov v svoja poročila: Poslanec dr. Lingens nastopi po svoji stari navadi za „obsežnejši nedeljski počitek“. Potem so odložili peresa ter se po svoje zabavali, ne da bi govornika poslušali, kar je trajalo vse pol ure. Zgodi se pa, da dr. Lingens nekega dne izjemoma ni govoril o nedeljskem počitku, nego o povse drugem predmetu, a vključ temu je bilo drugega dne brati po vseh dnevnikih: „Dr. Lingens se poteguje za več nedeljskega počitka“. Natančni starček se je vsled tega razjezil ter se v prihodnji seji pritožil, ob enem pa zahteval, da poročevalci v listih pomoto popravijo. Ko pa slišijo poročevalci, da se Lingens nad nečem pritožuje, začnejo po gumno pisati: „Poslanec Lingens se zopet pritožuje zaradi pomanjkljivega nedeljskega počitka“.

(Iz rubežnih zapisnikov.) Pri dunajskem rubežnem sodišču je čitati v zapisnikih sledeče postojanke o izvršenih rubežih: St. 8. Šivalni stroj na katerem dela mož, ki pa si ga svoji žena. St. 16. Črna pes. je bala last tašče, z belo liso na prsih. St. 11. Žepni nožič, ki mu manjka rezilo. brez držaja. St. 3. Rjava kobila, osem let valah. St. 17. Zlata verižica s priveskom, ki manjka. (Odkritostreda izjava) Po zadnjih veljavah v ogrski državni zbor so prinesli časopisi v Keveškem komitatu naslednjo izjavo: „S tem na znanjem vsakomur, kogar se tiče, da za svoje provzročene čine med volitvami, kakor tudi za svoje ustne in pismene izjave ne prevzamem ni kake odgovornosti, ker sem vsak čas po dne pijan.“ Madar Lajzi.

Loterijske številke.

Gradec, dne 4. januarja 1902. 1. 40, 78, 87 64
Dunaj. 63 8 72 22 56

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa
Julij Pepper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

P. n.

Slavnemu občinstvu ter preč duhovščini najvljudneje priporočam svojo

kleparsko obrt

v Celju v Novih ulicah št. 11.

Prevzamem vsa kl sparska dela pri cerkvah in privatnih poslopih, kakor tudi vsa druga v mojo stroko spadajoča dela ter zagotavljam najsolidnejšo izvršitev po nizkih cenah.

Sprejem tudi v uk

UČENCA

ki bi imel veselje do kleparskega dela.

Priporočam se v blagohotno naklonjenost in belešim z velespoštovanjem

Vencelj Koban

(423) 4—4 klepar.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu in vsakomur, ki ni nikom vlijudno naznanjam, da sem v Celju delavnico iz Glavnega trga št. 18 v hiši g. Garteingasse) šte. 18 v hiši g. Garteingasse) in se priporočam za naprej s zagotovljenimi najboljšimi in cene postrežbe.

(3) 3—2 **Martin Kolšek, čevljar.**

V Žičah se prodaja stara šola

lepo poslopje, stoječe ob deželni cesti blizu železnice in obsega eno veliko in tri manjše sobe, kuhinjo, shrambo za jedila in klet. K šoli spada dalje drugo manjše poslopje z eno sobo, drvarnico, svinjskim in govejim hlevom, velik vrt in dokaj obširen travnik. — Posebno ugodno bilo bi za vpokojence, katerim se nudi tukaj mirno, nemoteno življenje, pa tudi za vsakega rokodelca bi se stvar rentirala, ker je imenovano poslopje na jako ugodnem mestu. (417) 5—4

Več se izve pri g. J. Gosaku, županu v Žičah.

Za pobarvanje šolskih tabel

priporoča trgovina Dragotin Hribarja v Celju izborni

temni lak

brez leska, po originalni tovarniški ceni kilogram po 3 gld. 80 kr. Eden kilogram tega laka zadostuje za barvanje 4—6 tabel. Zunanja naročila izvršujejo se točno.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbiri.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Velika izbor železnih peči in travniških bran!

Nešteto zahvalnih pisem vsakomur na razpolago.

POMADA IZ LILIJ

Brez olja in masti. Podeljuje licu fino in mlado polt in koži beli lesk; njeno uporabo izginjajo solne pege in zakašni črvi brez sledu. Cena 3 lončkov 3 K; a pošto proti predplačilu 4 K

ANTIRHEUMIN-MAZILLO

proti protinu, tiganju v rokah in nogah. Cena 1 steklenice 2 kroni 40 vinarjev, 2 steklenice 4 kroni, 4 steklenice 6 kron 40 vinarjev = poštino, ako se denar naprej pošlje.

življenski balzam „SALVATOR“

Čisti kri ter je brezpogojno najboljša domača sredstvo za vse mogoče natanje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste sekove in s tem daljša človeško življenje. — Zdravi vse mogoče, tudi stare rane, ter še mnoge druge bolezni, kakor je to na vsakem steklenici priloženem navodilu razvidno. Cena ovoj 12 flašic 5 K, 24 flašic 9 K, 48 flašic 16 K, brez poštine, ako se denar pošlje naprej „Salvator“-lekarja pri SALVATOR-ju V ARAŽDIN (Hrvatsko).

INJECTIO

— VEGETABLE

Štev. I, II in III, ter CAPSULE VEGETABLE za tajne bolezni.

Najboljša domača sredstva.

Naj ne manjša v nobeni lekarni

Naznanilo in priporočilo.

Vljudo naznanjam sl. občinstvu in prečast. duhovščini, da sem na novo otvoril v lastni hiši na Bregu pri Celju št. 17 čisto

novourejeno mesnico.

Sekal bodem v tej mesnici le meso pitanih volov in govede ter telet najboljše vrste. Priporočam se za mnogobrojni obisk in zagotavljam snažno, točno in ceno postrežbo. Kdor kupi le enkrat, prepričal se bode, da nimam konkurence in da tako nizkih cen nimam nihče.

Z velespoštovanjem

(420) 15-3

Anton Pleterski
mesar in posestnik.

(5) 3-2 Prodajalka

za trgovino z mešanim blagom se **takoj** sprejme. Kje? pove upravništvo tega lista.

Službo menjati

želita nadučitelj na štirirazrednici in njegova soproga učiteljica z enako učiteljsko dvojico. Kraj je jako lep, razgled krasen, do železnice dve uri, do bližnjega mesta pa tri ure hoda. Razmere so prav ugodne. Gre tudi na

(5) 3-2 Ponudbe je poslati na upravništvo „Domovina“ pod šifro „Učiteljska dvojica na Spodnjem Štajarskem“.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kuhinje oddaje se v Gosposki ulici (Herrengasse) hiš. št. 6. 3-2

Najnovejši stroji za prirejanje živinske krme

pri zimskem krmljenju v hlevih!

Stroji za rezanje píce s patentnim kolobarom, ki se jako lahko goni ter prihrani 40% moči, reznice za repo in krompir, mlinci za drobljenje, stroji za parjenje živinske píce, prenosljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali z neemajliranim vložnim kotlom, stoječe ali vozeče, za kuhanje in parjenje živinske krme, krompirja, za mnogovrstne kmetijske in gospodarske potrebe itd., nadalje robkalnice za turšico, čistilne mlince za žito, trijere-stroje za izbiranje, stiskalnice za seno in slamo, z ročno gonjo stoječe in vozeče.

Mlatilnice, geplje, jeklene plugje, valjarje, brane

Najboljše sejalne stroje „AGRIKOLA“ (zistem s potiskanjem kolesa) brez zamenjavalnih koles za vsako seme, za gorate in dolinske kraje. Samotvorne patentirane brizgalnice za uničevanje sadnih škodljivcev in peronospor, izdelujejo in razpošiljajo pod jamstvom v najnovejši, priznani najboljši konstrukciji.

*** Th. Mayfarth & Co. ***

c. kr. izključno priv. tovarne kmetijskih strojev, li-vačen in parnih fužin.

Dunaj, II., Taborstrasse št. 71.

Odlikovane z nad 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami.

Ilustrovani katalogi in mnogobrojna priznalna pisma zastoj. — Iščo se zastopniki in prekupci. (317) 10-10

Dopisovanje tudi v slovenskem jeziku.

Med. univ. dr. Ferdinand Vlk

usoja se s tem slav. občinstvu okrožja Velenje najvljudneje naznaniti, da prične s 1. januarjem 1902 izvrševati zdravniško prakso v **Velenju** in sicer v stanovanju svojega prednika g. dr. Chloupek-a v hiši g. Rak-a poleg kolodvora.

(418) 3-3

Št. 412.

Razpis

II. ustanove Anton in Marije Pirečnika z letnim dohodkom po 540 kron.

Pravico do te ustanove imajo ubožni dijaki srednje ali visoke šole pridnega napredovanja in da so srodniki ustanovnika ali njegove žene, rojene Lah.

Prosilo morajo svoje prejšnje s potrebnimi prilogami najpozneje do zadnjega prosinca t. l. pri podpisnem županstvu vložiti.

Županstvo Št. Florijan pri Šoštanju dne 31. decembra 1901.

Franc Verbuč, župan.

Išče

se nemebljovana mesečna soba. Vse natančneje v upravništvu našega lista.

Pristno in zelo okusno Ljutomersko vino

lastni pridelek od 1900 in lansko prodaje **IVAN KOČEVAR**, posestnik v Središču, kjer je tudi železniška postaja. (Za pokus pošlje tudi v sodčkih od enega vedra 56 litrov napre). Cene vina se na zahtevanje radovoljno poročajo.

(6) 10-2

Kot prava **dobrota** in potreba za vsako družino se izkazuje vsak dan bolj uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to tečno in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega namočenosti za zrnat kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvornih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp«. Odprto odtehtana ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.